

PensioenPro 25 mei 2023: Pensioenuitvoerders: extra jaar erbij voor transitie is verstandig

Uitvoerders Achmea, APG en TKP zijn positief over het extra jaar dat minister Schouten geeft voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Ze benadrukken dat de extra tijd gebruikt moet worden voor spreading, niet voor uitstel.

In de Eerste Kamer zegde minister Schouten van Pensioenen dinsdag toe, dat de uiterste datum voor pensioenfondsen om over te gaan naar het nieuwe stelsel opschuift van 1 januari 2027 naar 1 januari 2028. Uitvoerders, die druk bezig zijn met het spoorboekje voor de overgang van hun diverse pensioenfondsklanten, reageren tevreden.

‘We hebben al in de Tweede Kamer gepleit voor wat meer ruimte aan de achterkant’, zegt Lieke Werner van Achmea Pensioenservices. ‘We zien dat het aantal fondsen dat over wil stappen in 2024 of 2025 afneemt. Ze stellen de overgang uit, onder meer vanwege vertraging in de wetgeving. Tegelijk willen veel fondsen ook niet per 2027 over, want dat is op het allerlaatste moment. Dit alles geeft het risico op piekbelasting in 2026. Die willen we voorkomen.’

‘Wij vinden het verstandig dat de minister pensioenuitvoerders de ruimte biedt om tot een verantwoorde stelselovergang te komen’, stelt ook Wim Koeleman van APG. Zelf ligt APG met de voorbereiding op schema, zegt hij. Maar het risico bestaat dat er door vertragingen uiteindelijk toch een opeenhoping van fondsen aan het einde van de transitietermijn zal zijn, meent APG.

TKP verwacht op dit moment dat de transitie voor 2027 af kan worden gerond. ‘Maar een extra jaar erbij kan geen kwaad’, aldus Frits Bart van TKP. ‘Vooral uit het oogpunt van spreading. Het geeft ruimte aan onze pensioenfondsklanten, als er zich omstandigheden voordoen die om extra tijd vragen.’

Achmea zal gaan bespreken met pensioenfondsklanten of sommigen van hen daadwerkelijk 1 januari 2028 als overgangsdatum willen. Werner: ‘Ik weet niet wat daar de uitkomst van zal zijn. Het zou ook kunnen, dat het jaar extra ruimte de huiver bij klanten wegneemt om voor 1 januari 2027 te kiezen.’ Die datum heeft dan niet meer de status van ‘het allerlaatste moment’.

Geen extra vertraging

De uitvoerders benadrukken dat het jaar extra niet moet leiden tot extra vertraging. Bart zegt dat TKP ‘inmiddels goed op weg is met klanten in de transitie’. Hij zou het ‘jammer vinden als door het uitstel de snelheid er aan de voorkant uit gaat’.

De extra tijd moet niet gebruikt worden om alles naar achteren te schuiven, maar om beter te spreiden, zegt ook Werner. In dat verband hoopt Achmea ook dat de tussentijdse deadline voor besluiten van sociale partners over de nieuwe regeling – nu 1 januari 2025 – wél blijft staan. ‘We hebben besluiten van hen nodig.’

Koeleman hamert op snelheid bij het bekend maken van lagere regelgeving. ‘Sociale partners, fondsbesturen en wijzelf maken nu voorlopige keuzes op basis van werkhypothesen. Dit kunnen we pas definitief invullen als alle elementen van de wetgeving, lagere regelgeving en beleidsregels bekend zijn.’ Hoe langer wordt gewerkt met werkhypothesen, hoe groter de opstapelende risico’s worden, waarschuwt Koeleman.

Ook volgens consultant Marc Heemskerk (Mercer) is het jaar respijt ‘een welkome stap’.

‘Pensioenfondsen weten nu nog niet waar ze allemaal tegenaan lopen. Nog geen enkel fonds heeft de hele transitie afgerond en kan inschatten of het wat heeft aan een jaar uitstel. De implementatie kan

meevallen, dan hebben fondsen het uitstel niet nodig. Maar als het tegenzit, dan ben je blij dat je de mogelijkheid hebt voor uitloop.'

Heemskerk heeft nog niet gehoord van klanten dat zij de overstap naar het nieuwe stelsel daadwerkelijk met een jaar willen uitstellen. 'Ik zie bij een aantal klanten planningen om in 2025 of 2026 over te gaan. Zij houden hieraan vast. Ik kan me wel voorstellen dat een werkgever die blij is met zijn huidige db-regeling en die wil behouden, gebruikmaakt van het extra jaar. Maar veel zullen dat er niet zijn.'

Sociale partners kunnen leven met uitstel

Sociale partners hadden maandagavond in een brief aan de senaat juist gevraagd om géén extra tijd te geven. De datum van 1 januari 2027 was haalbaar, uitstel gaf risico op 'onnodige vertraging in besluitvormingsprocessen', aldus de bonden en werkgevers. Een lange transitieperiode maakt de zaak ook minder begrijpelijk voor deelnemers.

Schouten negeerde deze wens echter en gaf een jaar extra. Daarmee kunnen sociale partners toch wel mee leven, blijkt uit reacties.

Fondsen

Grote fondsen ABP, BpfBouw, PMT, PFZW streven naar invoerdatum 2026. Een woordvoerder van ABP laat weten dat daarom voor dit fonds de extra tijd tot 2028 niet nodig was. Ook PMT heeft niet gevraagd om uitstel, meldt een woordvoerder. 'Wij liggen gewoon op koers voor 1 januari 2026.' Pensioenfonds PGB zegt nog steeds te mikken op een overgang per 1 januari 2027 en voorzitter Jochem Dijkmeester verwacht dat ook te kunnen halen. 'Het is bij ons, met de vele partners waar we mee af moeten stemmen, belangrijk om het ritme te behouden. Ook merk ik in gesprekken met deelnemers dat zij behoefte hebben aan snel duidelijkheid over wat de pensioenverandering concreet zal betekenen.'

'Sommige senatoren hadden het maandag over uitstel naar 2030. Als je dat bij voorbaat doet, dan loopt de ballon wel direct leeg. Daar wilden we tegendruk op geven', zo verklaart Marco Brouwers van CNV de brief van maandagavond.

'In de brief hebben we gezegd dat we het op 2027 willen houden. We wilden uitstralen dat het een beter stelsel wordt, dat we geen momentum willen verliezen, dat we vertrouwen op de Pensioenfederatie die zegt dat het goed haalbaar is. Maar we kunnen leven met de beslissing om een jaar extra tijd te geven, daar hebben we begrip voor.'

Dat de minister nu een jaar extra tijd geeft, biedt duidelijkheid, meent Ruud Stegers van vakcentrale VCP. 'Maar hopelijk leidt het er niet toe dat mensen achterover gaan leunen.'

De VCP gaat dat zelf zeker niet doen. 'Ik verdenk daar anderen ook niet van', zegt Stegers. 'Maar je weet hoe het gaat: als een deadline bij wijze van spreken op donderdag is, maar het wordt toch vrijdag, verschuiven toch weer de prioriteiten. Dat is menselijk. Daarom wilden wij zelf niet op voorhand meer tijd geven, maar wel later, indien nodig.' Volgens Stegers is vaart maken nu belangrijk, juist om wat extra tijd over te laten voor onverwachte zaken later. 'Deze transitie moet geen tien jaar gaan duren, voor de gemiddelde deelnemers wordt dat onduidelijk.'

Weegmomenten

Brouwer van CNV benadrukt het belang van 'serieuze weegmomenten' tussentijds. 'Als je onderweg merkt dat het niet goed gaat, moet je meer tijd kunnen geven. Dat is ook toegezegd.' Schouten heeft

gezegd dat ze medio 2024 en begin 2025 zal kijken hoe het proces verloopt. Er wordt ook een 'regeringscommissaris' aangesteld, die namens de minister de voortgang in de gaten houdt.

De Pensioenfederatie laat in een reactie weten dat ze niet om extra tijd gevraagd heeft, maar ook geen bezwaar heeft daartegen. 'Het positieve is dat fondsen nu nog meer ruime hebben om over te gaan naar het nieuwe stelsel. Verschillende fondsen kunnen dat op verschillende momenten doen, dus niet in één grote 'big bang'.'

De Federatie benadrukt ook de noodzaak van tempo. 'Wij zien de brief van sociale partners als een steun in de rug om met elkaar voldoende snelheid te houden.' Ook DNB heeft 'begrip voor het voorstel' van Schouten. Dat geeft extra tijd voor een beheerste transitie, maar de betrokkenen moeten wel voortvarend aan de slag, aldus DNB.

Het Verbond van Verzekeraars laat weten dat voor pensioenverzekeraars het uitstel niet had gehoeven. 'We voorzien bij invoering per 2027 geen grote knelpunten, al is er natuurlijk ook voor ons werk aan de winkel.'

Tussentijds

Enige onzekerheid is er nog over de tussentijdse deadlines. Op dit moment is 1 januari 2025 de uiterste datum voor sociale partners om hun onderlinge afspraken over de nieuwe regeling af te hebben. Bij het overleg in Eerste Kamer gisteren noemde minister Schouten diezelfde datum nog gewoon als de einddatum voor deze 'arbeidsvoorwaardelijke fase'. Ze zei niet dat die datum ook naar achteren zou gaan.

'Als je het mij vraagt, kan die deadline voor sociale partners ook gewoon blijven staan', zegt VCP-bestuurder Stegers. 'Als later nodig is, zou die wellicht alsnog uitgesteld kunnen worden.' Ook Achmea ziet het jaartal 2025 hier graag gehandhaafd, zodat sociale partners op tijd klaar zijn en uitvoerders op tijd aan de slag kunnen.

Senatoren maakten zich vooral zorgen over 'filevorming' bij de uitvoerders, sociale partners schreven in hun brief van maandag dat ze niet willen tornen aan de deadlines. Het ligt daarom voor de hand Schouten het extra jaar aan de pensioenfondsen en uitvoerders ten goede laat komen en niet aan sociale partners.

Definitief duidelijk wordt dit als de aparte wet voor de aanpassing van de uiterste overgangsdatum naar de Tweede Kamer gaat; Schouten heeft beloofd deze nog dit jaar te versturen.

Aparte wet voor wijzigen ingangsdatum

De wijziging van de uiterste overgangsdatum zal gebeuren via een aparte wet, die minister Schouten later dit jaar naar de Tweede Kamer stuurt. Op 30 mei is het voorlopig de bedoeling dat de Eerste Kamer stemt over de huidige versie van de Wet toekomst pensioenen, waar dus nog wel 1 januari 2027 in staat. De reden hiervoor is dat het direct aanpassen van de Wtp, via een zogeheten novelle, volgens Schouten te lang zou duren. Die novelle moet dan weer langs de Tweede Kamer, wat mogelijk leidt tot vertraging in de Eerste Kamer. Er is zelfs het risico op afstel als bijvoorbeeld de stemming uitgesteld zou moeten worden tot na 6 juni, de laatste zittingsdag van de huidige Eerste Kamer, hoewel er ook in de nieuwe samenstelling van senaat in theorie wel een meerderheid is voor de Wtp. Bij de wetsaanpassing zal de deadline van 1 januari 2027, die nu nog in de Wtp staat, worden vervangen door een verwijzing naar een Algemene Maatregel van Bestuur, die zal stellen dat de uiterste datum 1 januari 2028 is. Met die constructie wordt het makkelijker om, indien nodig, later opnieuw de datum aan te passen.